

Nejen ochrana přírody, ale i rozvoj udržitelného využívání naší krajiny

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

stalo se již tradicí, že téměř každý rok si připomínáme významné výročí vzniku nějaké chráněné krajinné oblasti v reprezentativních prostorách Senátu ČR, kterého se vedle profesionálních ochránců přírody účastní zástupci samospráv, místních podnikatelů a hospodářů a zákonodárců. V roce 2025 jsme vzpomněli 70 let od vzniku naší

nejstarší CHKO Český ráj. Letošní rok je ale obzvláště úrodný, připomínáme si kulatá výročí hned šesti chráněných krajinných oblastí. Sedmdesátiny „slaví“ naše druhá nejstarší CHKO Moravský kras, padesáté výročí vzniku CHKO České středohoří, CHKO Lužické hory, CHKO Kokořínsko – Máchův kraj a CHKO Pálava. Tyto veterány doplňuje desáté výročí vyhlášení CHKO Brdy. Protože se jedná o poněkud mimořádný rok, byl prohlášen Českou komisí UNESCO jako „Rok chráněných krajinných oblastí“. Budou se konat desítky rozmanitých akcí včetně konferencí, seminářů a exkurzí pro veřejnost. K tomu budou využity i Domy přírody sloužící jako návštěvnická střediska chráněných krajinných oblastí.

Každá z jubilujících chráněných krajinných oblastí má svého ducha, přírodní hodnoty i historii. V Českém středohoří se tají dech ze scenerie vulkanitů pokrytých stepními a křovinatými společenstvy a neméně fascinující Portou Bohemicou, krasové fenomény s jeskyněmi a propastmi (CHKO Moravský kras) a teplomilnými bradly (CHKO Pálava) najdeme na jihu Moravy, pískovcová skalní města s úchvatnými rybníčními mokřady a siluetou Bezdězu a řadou krajinářsky cenných obcí jsou typická pro CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, Lužické hory charakterizují kónické kopce pokryté suťovými lesy a rázovitými obcemi na jejich úpatí, liduprázdné lesy a vřesoviště bývalého vojenského prostoru nalezneme v CHKO Brdy. Každé se budeme postupně věnovat v jednotlivých vydáních tohoto časopisu.

Chráněné krajinné oblasti představují specifický nástroj ochrany přírody. Pokrývají dohromady více než 11 000 km², tj. přes 14 % plochy

naší země. Spolu s národními parky představují koncentrát toho nejcennějšího, co zbývá z naší přírody. Ne náhodou je část CHKO zařazena do programu UNESCO jako biosférické rezervace, Jizerskohorské bučiny jsou pak naší jedinou přírodní památkou zapsanou UNESCO. Při naplňování strategie ochrany biodiverzity a nařízení o obnově přírody budou chráněné krajinné oblasti sehrávat nenahraditelnou úlohu.

Naše CHKO musí i do budoucna zůstat jedním z klíčových nástrojů ochrany přírody a zároveň reprezentovat modelová území ekologicky udržitelného využívání naší krajiny. Hrají důležitou úlohu v rozvoji přírodě blízkého lesního hospodaření, ochrany a obnovy ekologické infrastruktury v zemědělské krajině včetně rehabilitace vodního režimu, jako součást adaptačních opatření a podpory ochrany biodiverzity. Důležitý je i rozvoj krajiny nepoškozujícího cestovního ruchu. Do budoucna se v obcích více soustředíme namísto individuálních posuzování na principiální aspekty urbanizace promítané do územních plánů. S ohledem na celkový kontext péče o přírodní a krajinné prostředí zůstane ve všech CHKO klíčová spolupráce s místními samosprávami a hospodáři. Není to vždy procházka růžovou zahradou, ale bez ní by byla veškerá snaha ochrany přírody dlouhodobě neefektivní.

Dovolím si vyjádřit přání, ať Rok chráněných krajinných oblastí přispěje k naplňování kvalitní péče o naše přírodní a krajinné dědictví.

Přeji obohacující počtení i v tomto čísle našeho časopisu.

František Pelc

2026
Rok chráněných krajinných oblastí

Pod záštitou

První číslo vyšlo v roce 1946
Ochrana přírody 2/2026 Ročník 81
Vychází 6× ročně
Cena ve stánkovém prodeji 60 Kč
Roční předplatné 360 Kč

Časopis státní ochrany přírody
The Nature Conservation Journal

© AOPK ČR, 2026. Všechna práva vyhrazena.
Žádná část tohoto časopisu nesmí být reprodukována či šířena bez písemného souhlasu vydavatele.

ISSN 1210-258X
Evidováno MK ČR pod e. č. E 6001

Vydává
AOPK ČR, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha
a SJ ČR, Květnové nám. 3, 252 43 Průhonice
s podporou Správy Krkonošského národního parku, Správy NP Šumava, Správy NP Podjíví, Správy NP České Švýcarsko

Šéfredaktor
Ing. Martin Dušek

Redakční rada

- RNDr. Libor Ambrozek
- Mgr. Jiří Bašta
- prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc.
- Ing. Karel Drbal
- Ing. Michael Hošek
- prof. RNDr. Jakub Hruška, CSc.
- Mgr. et. Mgr. Karel Chobot, Ph.D.
- JUDr. Eva Mazancová
- doc. RNDr. Ladislav Miko, Ph.D.
- JUDr. Svatomír Mičoch
- Ing. Jan Moravec
- Mgr. Richard Nagel
- RNDr. František Pelc (předseda)
- Ing. Pavel Pešout
- RNDr. Jan Plesník, CSc.
- RNDr. František Pojer
- Ing. Martin Starý
- Ing. Martin Škorpík
- Mgr. Karolína Šulová
- RNDr. Alena Vopálková

Adresa redakce
Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov
tel. 951 421 247
ochrana.prirody@aopk.gov.cz
www.casopis.ochranaprirody.cz
www.nature.cz

Distribuci pro předplatitele v ČR
jménem vydavatele zajišťuje firma SEND, s. r. o.,
Ve Žlíbku 1800/77, hala A3, 193 00 Praha 9;
tel. 225 985 235, GSM 777 728 757
send@send.cz, www.send.cz

Objednávky do zahraničí
vyřizuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR,
tel. 951 421 247

Tisk Tiskárna Unipress, s. r. o.
Grafická úprava a sazba Jiří Kaláček (kalacek.cz)
Korektury Mgr. Linda Zachystalová
Toto číslo vychází 30. 4. 2026

Kompletní čísla časopisu
a podrobný seznam literatury najdete na
www.casopis.ochranaprirody.cz.

